

TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129

E-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

Jak veřejnost vnímá pravdivost a úplnost zpráv českých médií?

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2009, v09-03</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>2. – 9. 3. 2009</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1139</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OM.21, OM.22, OM.23, OM.24</i>
<i>Zveřejněno dne</i>	<i>5. května 2009</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

V rámci březového výzkumu Naše společnost 2009 jsme respondentům položili několik otázek týkajících se toho, jak lidé hodnotí zpravodajství vybraných českých médií z hlediska pravdivosti a úplnosti informací, jež poskytují. Do výběru hodnocených médií přitom byly zařazeny celoplošné televize a jejich hlavní zpravodajské relace¹, hlavní celostátní deníky², veřejnoprávní i soukromé rozhlasové stanice s největším okruhem posluchačů³ a některé z nejčastěji navštěvovaných zpravodajských serverů na internetu⁴. Celkové výsledky zachycuje tabulka 1.

¹ Otázka: „Pokud jde o hlavní televizní zpravodajství, domníváte se, že informace, které poskytuje, jsou pravdivé a úplné, pravdivé ale neúplné, nebo nepravdivé? a) ČT 1 („Události“), b) ČT 24, c) PRIMA („Zprávy TV Prima“), d) NOVA („Televizní noviny“)?“

² Otázka: „Pokud jde o celostátní deníky, domníváte se, že informace, které poskytují, jsou pravdivé a úplné, pravdivé ale neúplné, nebo nepravdivé? a) MF DNES, b) Lidové noviny, c) Hospodářské noviny, d) Právo, e) Haló noviny, f) Blesk?“

³ Otázka: „Pokud jde o zpravodajství následujících rozhlasových stanic, domníváte se, že informace, které poskytuje, jsou pravdivé a úplné, pravdivé ale neúplné, nebo nepravdivé? a) Čro1-Radiožurnál, b) Impuls, c) Frekvence 1, d) Evropa 2?“

⁴ Otázka: „Pokud jde o zpravodajství na internetu, domníváte se, že informace, které poskytuje, jsou pravdivé a úplné, pravdivé ale neúplné, nebo nepravdivé? a) idnes.cz, b) novinky.cz, c) aktualne.cz, d) super.cz, e) ihned.cz, f) lidovky.cz?“

Tabulka 1: Hodnocení zpravodajství médií z hlediska pravdivosti a úplnosti (%)

	pravdivé a úplné	pravdivé, ale neúplné	nepravdivé	neví, nedokáže posoudit
ČT 1	46	42	2	10
ČT 24	39	30	2	29
Prima	18	55	6	21
Nova	19	53	14	14
MF Dnes	33	31	6	30
Lidové noviny	23	26	6	45
Hospodářské noviny	27	23	3	47
Právo	22	30	7	41
Haló noviny	6	16	14	64
Blesk	3	17	55	25
Čro1 Radiožurnál	31	32	1	36
Impuls	15	36	3	46
Frekvence 1	16	39	3	42
Evropa 2	10	29	5	56
Idnes.cz	19	20	1	60
Novinky.cz	13	20	2	65
Aktualne.cz	15	18	2	65
Super.cz	4	11	10	75
Ihned.cz	8	16	1	75
Lidovky.cz	7	13	2	78

Pozn.: Procenta v řádku.

Z šetření celkově vyplynulo, že z hlediska pravdivosti přinášovaných zpráv jsou až na výjimky vybraná média hodnocena naprostou většinou dotázaných příznivě, když za „nepravdivé“ jejich zpravodajství zpravidla označoval jen malý zlomek respondentů. Výraznou výjimku v tomto ohledu představuje pouze bulvární deník Blesk, jehož zprávy za „nepravdivé“ označila naopak nadpoloviční většina dotázaných (55 %), zatímco pravdivost jim připisuje jen pětina lidí. Vzhledem ke sledovanosti pak relativně vysoký podíl hodnocení zpravodajství jako nepravdivého se objevuje dále u bulvárně profilovaného internetového serveru Super.cz a deníku Haló noviny, který má blízko ke KSČM. Oproti ostatním elektronickým médiím se poněkud vyšší podíl hodnocení zpráv jako nepravdivých vyskytl i u televize Nova, jakkoli pro ni stejně jako pro ostatní vybraná média platí, že velká většina dotázaných hodnotila jejich zpravodajství jako pravdivé. Ze srovnání veřejnoprávních a soukromých elektronických médií vycházejí poněkud příznivěji ta první, když jejich zpravodajství je častěji hodnoceno nejen jako pravdivé, ale zároveň i jako úplné. Z hlediska podílu odpovědí „neví, nedokáže posoudit“ je zřejmé, že médiu, na něž lidé mají nejčastěji utvořen nějaký názor, pokud jde o pravdivost a úplnost poskytovaných zpráv, jsou jednoznačně televizní stanice, na opačném konci v tomto ohledu pak stojí internetové zpravodajské servery, což koresponduje s úrovní sledovanosti zpráv v různých typech sdělovacích prostředků.

Podrobnější analýza ukázala, že z hlediska politické orientace se rozchází především hodnocení tisku, když MF Dnes a Lidové noviny jsou výrazně příznivěji hodnoceny mezi stoupenci pravice a v menší míře totéž platí i o Hospodářských novinách, byť zjištěné rozdíly v tomto případě nejsou tak velké a na rozdíl od obou předchozích titulů kritičtěji zaměřené skupiny respondentů připisují Hospodářským novinám ve zvýšené míře spíše neúplnost informací než jejich nepravdivost. Naopak lidé hlásící se k levici v lepším světle vidí především deník Právo, který zase kritičtěji hodnotí ti, kdo sebe řadí do pravé části politického spektra. V případě Haló novin se podle předpokladu příznivé hodnocení objevuje hlavně mezi voliči KSČM.